

En defensa de l'arquitectura

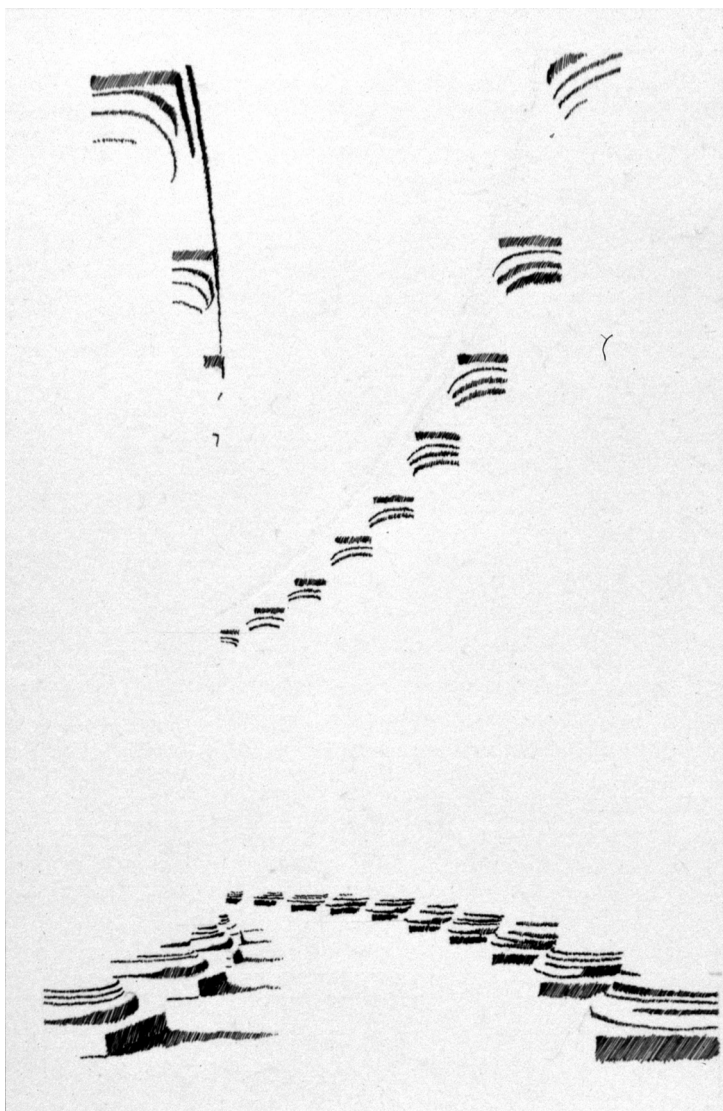
Grup Can Travi

— 06/25

ETSAB

breus

breves

Darrerament, l'arquitectura del nostre país està vivint uns moments de crisi que té diverses causes, entre les quals es troben:

Una clara devaluació, en quant l'apreciació de l'arquitectura i del paper de l'arquitecte per part del sector privat i de les administracions públiques.

L'abandonament per part dels mateixos professionals i dels seus òrgans col·legials, en ocasions, dels seus objectius socials i culturals.

I, impregnant-ho tot, la visió economicista ultraliberal i competitiva que presideix irracionalment tota activitat productiva, i que s'aplica també al camp de la creació arquitectònica, deixant fora qualsevol altra consideració.

Tot això és molt greu perquè l'arquitectura és quelcom més que la simple edificació i quelcom més que un producte de la promoció immobiliària. L'arquitectura és la resposta adequada a unes demandes socials bàsiques generades per tot allò que configura l'hàbitat humà. L'arquitecte, com a especialista en la creació de formes útils, té un paper substancial en la conformació de la ciutat i del territori. I, de la bona o mala resolució del seu treball se'n deriva una millora o un detriment del benestar col·lectiu.

Aquesta crisi, que condiciona completament les qüestions de contingut arquitectònic, és deguda sobretot al fet que els determinants polítics i conjunturals estan configurant un marc en el qual fer arquitectura, en condicions professionals dignes, resulta pràcticament impossible.

Davant d'això, volem denunciar la inadequada resposta política i legislativa enfront la complexitat creixent del procés constructiu, dels

canvis produïts en el mercat immobiliari i del nou marc professional que comporta la integració europea, cap al qual hauríem de tendir, malgrat el retard considerable en el qual ens trobem respecte d'altres països veïns.

Ens preocupa el distanciament creixent de les institucions envers l'arquitectura, avalat per la prevalença excloent dels criteris comptables sobre els qualitatius, i que es tradueix en un suport a la mediocritat i el defugi de qualsevol aposta per la qualitat, així com en la cada vegada més regressiva regulació de la política urbanística i la tímida i poc imaginativa política d'habitatge.

L'inadequat sistema de concursos, pensats amb lògica empresarial, a la baixa, com si l'arquitectura fos més un problema d'aprovisionament que no pas de qualitat: concursos de "currículum", injustos perquè barren d'entrada el pas als joves professionals; concursos per invitació sense cap retribució econòmica; concursos en els quals no es garanteix la qualitat arquitectònica per la composició dels jurats. Considerem que la llei de contractes de l'Estat no es pot aplicar indiscriminadament a una tasca intel·lectual com es el treball de l'arquitecte.

Denunciem l'increment de controls que retarda totes les actuacions públiques i encareix els resultats, fruit de l'augment incontrolat de la maquinària funcional, amb la recent aparició de societats intermediàries i amb una burocratització desmesurada, que converteix, a firma de qualsevol contracte, la participació en un concurs o la tramitació documental de qualsevol expedient d'obra, en una llarga, reiterativa, incoherent i caríssima col·lecció de certificats, avals, assegurances i papers de tota mena.

Lamentem, en definitiva, que no s'hagi entès que l'arquitectura és un treball intel·lectual, que va des de les condicions de l'encàrrec fins a la necessària continuïtat i coherència que ha d'existir des de l'inici del projecte fins al final de l'execució de l'obra. Qualsevol distorsió i trencament d'aquest procés va contra la qualitat del resultat final, l'obra construïda, i, per tant, la seva aportació a la societat.

Per tot això,

Reivindiquem, un reconeixement de l'arquitectura com un fet cultural i de servei a la societat; una reestructuració racional del sector de la construcció que comporti la re-definició del paper dels diferents agents, la coordinació d'especialitats, la clarificació de competències, la delimitació de responsabilitats i la racionalització i simplificació de la normativa; un replantejament de la política de concursos; una política del sòl estructuradora i antiespeculativa, i una política d'habitatge creativa, eficaç i solidària.

I, en conseqüència,

Demanem, per tal de fer efectives aquestes reivindicacions la implicació total de les administracions públiques i de les organitzacions cíviques, professionals i empresarials. La urgència d'aquests objectius demana un compromís polític que comporta un canvi d'actitud i una reforma consensuada del marc legislatiu vigent.

Barcelona, juny del 1998

© Del texto, Grup Can Travi

© De la edición y la imagen, ETSAB

Imagen portada: Columnata de Bernini, apunte realizado en 1985

Número 44

ETSAB breus — breves és una col·lecció de lectures editada per:

ETSAB

Escola Tècnica
Superior d'Arquitectura
de Barcelona